

Conspect Psihologia familiei (17 pagini)

Sursa: Universitatea Spiru Haret din Bucuresti - www.spiruharet.ro

Coordonator de disciplina: Lector univ. dr. Elena-Claudia Rusu (n. Biris)

Asistent: Asistent univ. dr. Bogdana Bianca Peltea

Subiecte psihologia familiei

1. Premise conceptuale: cuplu, casatorie, familie
2. Familia ca sistem. Structura vietii de familie
3. Functiile familiei
4. Tipurile de familii
5. Rolurile familiale
6. Tipuri de relatii in familie
7. Rolul barbatului si a femeii in familie (traditionale si actuale)
8. Etapele vietii de familie
9. Procesele familiale
10. Abordarea transgenerationala a familiei

Bibliografie:

- Vasile Diana L., *Introducere in psihologia familiei si psihosexologie*, Editura Fundatiei Romania de Maine, Bucuresti, 2008
- Furtuna Carmen, *Sociologie generala*, Editura Fundatiei de Maine, Bucuresti, 2007

1. Premise conceptuale: cuplu, casatorie, familie

Domeniul psihologiei familiei se ocupa de studiul teoretic si aplicativ al mecanismelor psihologice ale constituirii, mentinerii si disolutiei familiei, precum si al proceselor si fenomenelor care au loc in cadrul unei familii. Pentru aceasta, este necesar sa dam atentie atat la elementele comune familiilor, cat si celor care diferentiaza familiile intre ele.

✓ **Cuplul**

Este cunoscut faptul ca un **cuplu erotic** presupune doua persoane, de regula de sexe diferite (desi nu este obligatoriu), care au pentru o vreme:

- sentimente de afectiune unul pentru celalalt (iubire, atasament, respect etc.);
- atractie sexuala, care duce (sau nu) la relatii sexuale;
- scopuri comune;
- timp petrecut in comun (unul pentru celalalt, dar si in sfera sociala);
- dorinta de a fi impreuna pe o perioada mai indelungata.

Totusi, exista cupluri care nu indeplinesc una sau mai multe dintre aceste caracteristici. In cuplu invatam ce este iubirea erotica, ce inseamna intimitatea cu o alta fiinta, total straina de noi, invatam ce este iertarea, toleranta, dar invatam sa ne manifestam si emotiile negative: furia, mania, frustrarea, ura, dezgustul etc.

Din punct de vedere psihologic, **cuplul** este o structura bipolară, de tip biopsihosocial, bazata pe indeterminism mutual (partenerii se satisfac, se stimuleaza, se dezvoltă si se realizeaza ca individualitati biologice, afective si sociale, unul prin intermediul celuilalt).

Cand aceste elemente sunt statuate prin lege, atunci cuplul erotic se transforma in **cuplu conjugal** prin intermediul **casatoriei**.

✓ **Casatoria**

Din perspectiva psihologica, **casatoria** inseamna o “relatie psihologica” intre doi oameni constienti, un proces interpersonal al devenirii si maturizarii noastre ca personalitati, de constientizare, redirectionare si fructificare a tendintelor, pulsionilor si afinitatilor inconstiente, de autocunoastere prin intercunoastere. Cu alte cuvinte, a trai in cuplu, fie casatorit sau necasatorit, implica manifestarea, dar si dezvoltarea noastra ca fiinte. Scopul ei este cresterea personala prin existenta conjugalitatii si parentalitatii.

Casatoria inseamna o “relatie psihologica” intre doi oameni constienti, ea fiind “o constructie complicata, alcatuita dintr-o serie intreaga de date subiective si obiective, avand indiscutabil o natura eterogena” (C.G. Jung, 1994, p. 63). Cu alte cuvinte, casatoria este unuinea legala, liber consimtita intre doi parteneri, pentru intemeierea unei familii. Ea mai este numita si **mariaj**. **Casatoria** este principalul mecanism de constituire a familiei.

Casatoria poate fi:

- **legala** - sanctionarea uniunii conjugale printr-o decizie luata de persoane autorizate;
- **religioasa** - sanctionarea uniunii conjugale de catre un cleric.

Casatoria legala (civila) este de data mai recenta. Mult timp, singura modalitate de oficializare a casatoriei a fost cea religioasa. In societatile contemporane, doar casatoria civila are implicatii de ordin juridic.

In reglementarile juridice si sociale contemporane:

- casatoria are ca **scop** intemeierea unei familii;
- casatoria are **la baza** liberul consimtamant al partenerilor;
- casatoria este **monogama** (exceptie fac anumite tari islamice);
- are un caracter **solemn**;
- se bazeaza pe **egalitatea in drepturi** a sotilor.

✓ Familia

Familia reprezinta o forma de comunitate umana alcatuita din doi sau mai multi indivizi, uniti prin legaturi de casatorie si/sau paterne, realizand, mai mult sau mai putin, latura biologica si/sau cea psihosociala. Acest lucru presupune ca exista doi parteneri, cu sau fara copii, sau un partener cu unul sau mai multi copii proprii. **Functia fundamentala a familiei** este de a forma personalitatea copiilor aparuti in cadrul ei.

In sens larg, familia este un grup social ai carui membri sunt legati prin raporturi de varsta, casatorie sau adoptie si care traiesc impreuna, coopereaza sub aspect economic si au grija de copii.

In sens restrans, familia este un grup social format dintr-un cuplu casatorit si copiii acestuia.

Din perspectiva sociologica, familia poate fi definita ca un grup social constituit pe baza relatiilor de casatorie, consanguinitate si rudenie, membrii grupului impartasind sentimente, aspiratii si valori comune. Astfel, familia este un grup primar in care predomina relatiile directe, informale, nemediate.

Din perspectiva juridica, familia este un grup de persoane intre care s-au stabilit un set de drepturi si obligatii, reglementat prin norme legale. Aceste norme stabilesc modul de incheiere a casatoriei, stabilirea paternitatii, drepturile si obligatiile sotilor, relatiile dintre parinti si copii, modul de transmitere a mostenirii etc. Juridic, familia este un grup formal, reglementat prin legi si alte acte normative. Perspectiva sociologica si cea juridica se completeaza reciproc.

etc.